

Embedsregnskab 2014

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	2
1.1. Sø- og Handelsrettens værdigrundlag	2
1.2. Året der gik	2
1.2.1. Retsafdelingen	3
1.2.2. Skifteafdelingen	3
2. Civile sager	4
2.1. Rettens kompetence.....	4
2.1.1. Saglig kompetence.....	4
2.1.2. Stedlig kompetence	5
2.2. Sagstilgang	5
2.3. Afsluttede sager.....	6
2.4. Verserende sager.....	8
2.5. Gennemløbstider	8
2.6. Ankesager	9
2.7. Særligt om sager med tre juridiske dommere.....	11
3. Insolvensskiftesager	13
3.1. Rettens kompetence	13
3.1.1. Saglig kompetence.....	13
3.1.2. Stedlig kompetence	13
3.2. Sagstilgang	13
3.3. Afsluttede sager.....	15
3.4. Verserende sager.....	15
3.5. Gennemløbstider	15
4. Aktiviteter	17
5. Personale og organisation	18
5.1. Organisation	18
5.2. Personale	18

1. Indledning

1.1. Sø- og Handelsrettens værdigrundlag

Sø- og Handelsretten er en specialdomstol for erhvervs- og insolvensrelaterede sager. For så vidt angår de civile sager gælder, at næsten alle de sager, som kan behandles af Sø- og Handelsretten, alternativt kan behandles af en by- eller landsret. Modsat gælder for insolvensskiftesagerne, hvor retten er tillagt kompetencen i en tredjedel af alle insolvenssager i landet.

Sø- og Handelsrettens værdigrundlag er baseret på Danmarks Domstoles overordnede værdigrundlag, der er beskrevet i publikationen "Danmarks Domstole – For ret og retfærdighed" fra 2012. Som følge af Sø- og Handelsrettens særegne rolle i retssystemet har retten formuleret sine egne visioner, der sammen med domstolenes overordnede visioner danner rammen om rettens arbejde. Sø- og Handelsrettens visioner lyder:

Sø- og Handelsretten er erhvervslivets foretrukne domstol

Sø- og Handelsretten er Danmarks insolvensretlige videnscenter

1.2. Året der gik

Reglerne om konkurskarantæne trådte i kraft 1. januar 2014. Reglerne blev vedtaget for at skærpe indsatsen mod økonomisk kriminalitet og bekæmpe "konkursrytteri".

Sø- og Handelsretten modtog de første begæringer i efteråret 2014, og sagerne tog rigtig fart i de sidste måneder af 2014 med 117 modtagne begæringer ved årets udgang. Konkurskarantænesager skal behandles af udnævnte dommere, hvilket er en ressourcemæssig udfordring for Sø- og Handelsretten med dens lille dommergruppe. Udfordringerne forventes at blive endnu større i 2015, idet alt tyder på, at konkurskarantænesagstallet vil stige voldsomt.

Reglerne for anke og kære af Sø- og Handelsrettens afgørelser blev ændret ved lov nr. 84 af 28. januar 2014 med virkning pr. 1. februar 2014.

De ændrede regler betyder, at domme afsagt af Sø- og Handelsretten kan ankes enten til Højesteret eller til landsretten. En part kan i udgangspunktet anke enhver dom til Højesteret forudsat, at dommen er af principiel karakter og har generel betydning for rets anvendelsen og retsudviklingen eller har væsentlig samfundsmæssig rækkevidde i øvrigt.

Alle kendelser eller beslutninger truffet af Sø- og Handelsretten, som tillades kæret, skal fremover behandles af den landsret, i hvis kreds sagen skulle have været anlagt, hvis sagen ikke var anlagt ved Sø- og Handelsretten.

Ved samme lov blev Sø- og Handelsrettens saglige kompetence desuden udvidet, så retten nu er blevet en egentlig specialdomstol for internationale erhvervsager, transportret, IP-ret, konkurrence- og markedsføringsret og principielle sager om arbejdsmarkedsforhold.

1.2.1. Retsafdelingen

Sø- og Handelsretten gennemførte i samarbejde med Patent- og Varemærkestyrelsen for andet år i træk IP-rettens Dag. Konferencen, som fandt sted 9. oktober 2014, samler IP-eksperter på tværs af hele IP-branchen for at se nærmere på, i hvilken retning IP-retten bevæger sig. Konferencen var igen i 2014 en stor succes, og konferencesarbejdet mellem Sø- og Handelsretten og Patent- og Varemærkestyrelsen fortsætter også i 2015.

1.2.2. Skifteafdelingen

For 4. år i træk gennemførte Sø- og Handelsretten og Danske Insolvensadvokater i samarbejde med Kuratorforeningen og Danske Advokater Insolvensrettens Dag. Baggrunden for konferencen er et ønske om at bringe insolvensretten i fokus i forbindelse med andre samfundsøkonomiske forhold og samtidigt gøre opmærksom på eventuelle lovgivningsmæssige mangler og muligheder for forbedring på dette retsområde. Konferencen fandt sted 27. marts 2014 og var igen et stort tilløbsstykke.

2. Civile sager

2.1. Rettens kompetence

2.1.1. Saglig kompetence

Sø- og Handelsrettens saglige kompetence i civile sager afgrænses af bestemmelserne i retsplejelovens §§ 225 og 227. De to bestemmelser blev ændret ved den seneste ændring af retsplejeloven med virkning pr. 1. februar 2014. Desuden behandler Sø- og Handelsretten forbudssager og en række særlige sager i medfør af anden lovgivning (særlige sager).

Retsplejelovens § 225 (sagsanlæg direkte ved Sø- og Handelsretten)

Sager, som skal anlægges ved retten:

Sager om EF-varemærker (varemærkelovens § 43 a) og sager om EF-design (designlovens § 42) skal anlægges ved Sø- og Handelsretten (§ 225, stk. 1).

Sager, som kan anlægges ved retten (§ 225, stk. 2, nr. 1-6):

En række sager kan (medmindre parterne har aftalt noget andet) altid anlægges ved Sø- og Handelsretten.

Anlægges en sådan sag ved byretten, vil sagen blive henvist til Sø- og Handelsretten, såfremt en part anmoder herom.

1. *Internationale erhvervsager*

Efter retsplejelovens § 225, stk. 2, nr. 1, har retten fortsat kompetence til at behandle internationale sager, hvor fagkundskab i internationale erhvervsforhold har væsentlig betydning. Bestemmelsens anvendelsesområde er for så vidt uændret i forhold til tidligere, men med den modifikation, at internationale transportsager nu er omfattet af stk. 2, nr. 2, som særligt regulerer dette retsområde. Som hidtil er det afgørende, om sagens genstand er international.

2. *Transportsager*

Med lovændringen har retten efter retsplejelovens § 225, stk. 2, nr. 2, fået saglig kompetence i alle sager mellem erhvervsdrivende, hvor fagkundskab til sø-, land-, luft- eller jernbanetransport har væsentlig betydning. Bestemmelsen omfatter fortsat de internationale transportsager, som hidtil har været henført under § 225, stk. 2, nr. 1. Det væsentligt nye er, at nationale transportsager nu også er omfattet af bestemmelsen.

3. *Principielle forbrugersager*

Sager, hvor Forbrugerombudsmanden er part, jf. § 225, stk. 2, nr. 3, er omfattet af Sø- og Handelsrettens kompetence, hvis anvendelsen af markedsføringsloven, lov om betalingstjenester og elektroniske penge, og med lovændringen – også lov om finansiel virksomhed har væsentlig betydning.

4. *Sager om intellektuelle rettigheder (IP-ret)*

Med ændringen af retsplejelovens § 225, stk. 1, nr. 4, er Sø- og Handelsretten blevet en egentlig specialret på hele IP-rettens område, idet retten med lovændringen er tillagt kompetence i sager om plantenyhedsloven og om ophavsretslovens regulering af rettigheder til brugskunst og edb-programmer. Principielle ophavsretlige sager, som ikke angår brugskunst og edb-programmer, kan nu endvidere henvises fra byret til Sø- og Handelsretten, jf. den nye bestemmelse herom i § 227, stk. 2.

5. Konkurrencesager

Sager, hvor anvendelsen af konkurrenceloven har særlig betydning, behandles fortsat ved SØ- og Handelsretten, jf. retsplejelovens § 225, stk. 2, nr. 5.

6. Markedsføringsager

Med lovændringen er SØ- og Handelsretten med retsplejelovens § 225, stk. 2, nr. 6, på ny tillagt kompetence til at behandle alle sager mellem erhvervsdrivende, hvor anvendelse af loven om markedsføring har væsentlig betydning.

Retsplejelovens § 227 (sager henvist af byretten til SØ- og Handelsretten)

Byretten kan efter anmodning fra en part henvise en ansættelsesretlig sag til SØ- og Handelsretten, hvis sagen er principiel, og fagkundskab til arbejdsmarkedsforhold har væsentlig betydning (§ 227, stk. 1). Det kræves således ikke, som ved henvisning fra byret til landsret efter retsplejelovens § 226, at sagen tillige har generel betydning for retsanvendelsen og retsudviklingen eller væsentlig samfundsmæssig rækkevidde i øvrigt.

Byretten kan endvidere efter anmodning fra en part henvise en sag om ophavsret, som ikke er omfattet af § 225, stk. 2, nr. 4, til SØ- og Handelsretten, hvis sagen er principiel og fagkundskab til erhvervsforhold har væsentlig betydning (§ 227, stk. 2).

Forbudssager

SØ- og Handelsretten behandler efter retsplejelovens kapitel 40 anmodninger om forbud eller påbud, der er omfattet af rettens saglige kompetence efter retsplejelovens § 225, eller som henvises efter retsplejelovens § 227.

Særlige sager

Retten har hjemmel til at behandle visse særlige sager. Efter retsplejelovens § 15, stk. 2, behandler SØ- og Handelsretten altid:

- Forbudssager om EF-varemærker (varemærkelovens §§ 43 c og 43 d)
- Forbudssager om EF-design (designlovens § 43)
- Sager om begrænsningsfonde (sølovens kap. 12)

Efter sølovens kap. 9 a-10 behandler SØ- og Handelsretten sager om ansvar for skade forvoldt af bunkerolie og om ansvar for olieskade.

Efter lov om håndhævelse af udbudsreglerne m.v. § 5, stk. 3, behandler SØ- og Handelsretten endvidere civile sager om overtrædelse af fællesskabsretten vedr. udbud for så vidt angår offshoresektoren.

2.1.2. Stedlig kompetence

SØ- og Handelsretten er landsdækkende og kan efter behov sætte retten udenfor København, hvilket sker jævnligt.

2.2. Sagstilgang

SØ- og Handelsretten modtog i 2014 i alt 490 civile sager, hvilket er en fremgang på 56 % i forhold til 2013. Sagstilgangen er specificeret i nedenstående tabel 2.2., hvor der også er sammenligningstal fra 2010 og frem. Den primære årsag til sagsfremgangen skal findes i antallet af konkursskarantænesager, som udgør 37 % af det samlede sagstal på 490 civile sager.

De ændrede ankeregler, med virkning pr. 1. februar 2014, har ikke ført til en nedgang i de civile 1. instanssager, som sammenlignet med de foregående år ligger stabilt.

Forbudssagerne ser umiddelbart ud til at være mere end fordoblet i antal fra 2013 til 2014 (130 %). Da de nye regler om forbud først trådte i kraft 1. juli 2013, er der dog ikke tale om en egentlig fordobling. Forbudssagerne er overordentlig krævende, da de i gennemsnit har et omfang som en almindelig civil 1. instanssag. Det skal i øvrigt bemærkes, at tallene, der ligger forud for 2013, er rene EU forbud og således af en anden karakter.

Der ses nærmest en fordobling (94 %) af modtagne insolvensproceduresager. Antallet af disse sager svinger voldsomt fra år til år og har en nær sammenhæng med arten af de verserende konkursboer.

Tabel 2.2.: Modtagne sager		2010	2011	2012	2013	2014
Civile sager i alt		444	380	323	315	490
1. instanssager		309	283	247	249	246
	Handelssager	100	96	89	102	108
	Varemærkesager	130	124	92	89	92
	Patentsager	29	13	16	19	14
	Konkurrencesager	6	8	1	0	3
	Markedsføringsager	2	1	0	1	2
	Søsager	34	32	30	26	18
	Funktionærsager	8	9	19	12	9
Øvrige sager		135	97	76	66	244
	Andre civile	34	37	31	14	19
	Insolvensproceduresager	96	56	43	33	64
	Forbudssager	5	4	2	19	44
	Konkurskarantæne	0	0	0	0	117

2.3. Afsluttede sager

Sø- og Handelsretten afsluttede i 2014 i alt 403 civile sager, hvilket er en produktivitetstigning på 10 % sammenlignet med 2013. Det er særligt funktionær-, forbuds- og konkurskarantænesager, der skiller sig ud. Det skal i øvrigt bemærkes, at tallene ud for forbudssager, der ligger forud for 2013, er rene EU forbud og således af en anden karakter. Se nedenstående tabel 2.3.a med antal afsluttede sager, hvor der også er sammenligningstal fra 2010 og frem.

Tabel 2.3.a: Afsluttede sager		2010	2011	2012	2013	2014
Civile sager i alt		370	380	367	366	403
1. instanssager		284	305	280	251	259
	Handelssager	89	119	93	101	101
	Varemærkesager	127	116	111	90	94
	Patentsager	16	21	16	26	23
	Konkurrencesager	3	3	4	2	1
	Markedsførings­sager	0	1	2	1	2
	Søsager	28	39	38	25	21
	Funktionærsager	21	6	16	6	17
Øvrige sager		86	75	87	115	144
	Andre civile	29	23	30	28	23
	Insolvensproceduresager	54	45	57	73	65
	Forbudssager	3	7	0	14	38
	Konkurskarantæne	0	0	0	0	18

Tabel 2.3.b viser antal afsluttede sager med og uden hovedforhandling. Ud af de 403 afsluttede sager er de 113 blevet hovedforhandlet, hvilket forholdsmæssigt er et lille fald fra 30 % til 28 % sammenlignet med 2013. Mens antallet af afsluttede sager, som blev forligt/hævet efter hovedforhandling, var støt faldende fra 2010 til 2013, er denne tendens ændret fra 2013, og i 2014 er 23 % af sagerne blevet forligt/hævet.

Tabel 2.3.b: Antal afsluttede sager med og uden hovedforhandling	2010	2011	2012	2013	2014
Samlet antal afsluttede sager	370	380	367	366	403
Heraf antal afsluttede sager med ankeadgang til enten landsret eller Højesteret	284	305	280	251	259

Antal hovedforhandlede sager	109	103	82	109	113
i % af antal afsluttede sager	29 %	27 %	22 %	30 %	28 %
Forligt/hævet efter hovedforhandling	32	23	15	18	26
i % af antal hovedforhandlede sager	29 %	22 %	18 %	17 %	23 %
På dømt	77	80	67	91	87
i % af antal hovedforhandlede sager	71 %	78 %	82 %	83 %	77 %

Antal afsluttede sager uden hovedforhandling	261	277	285	257	290
i % af samlet antal afsluttede sager	71 %	73 %	78 %	70 %	72 %
heraf antal sager forligt efter §353 og før hovedforhandling	97	109	121	124	135
i % af samlet antal afsluttede sager	26 %	29 %	33 %	34 %	33 %

Antallet af afsluttede sager indikerer noget om aktivitetsniveauet i Sø- og Handelsrettens retsafdeling. Imidlertid er ressourceforbruget pr. sag meget forskelligt, idet mange sager strækker sig ud over den typiske varighed af en retsdag, ligesom ressourceforbruget ved sager, hvor retten beklædes af tre juridiske dommere naturligvis er større end ved den klassiske dommerbesætning. En stigende andel af hovedforhandlede sager behandles af tre juridiske dommere, hvilket påvirker ressourceforbruget (se tabel 2.7).

2.4. Verserende sager

Sø- og Handelsretten havde ved udgangen af 2014 i alt 534 verserende civile sager, hvilket er en stigning på 19 % i forhold til 2013. Tendensen har ellers været faldende siden 2011. Ses der alene på civile 1. instanssager, fortsætter Sø- og Handelsretten imidlertid med at nedbringe antallet af verserende sager, idet der er tale om et fald på 4 %. Når det samlede antal verserende civile sager ikke nedbringes, skyldes det ophobningen af særligt konkurskarantænesager. Se tabel 2.4.a, som viser antal verserende sager.

Tabel 2.4.a: Verserende sager		2010	2011	2012	2013	2014
Civile sager i alt		544	544	500	449	534
1. instanssager		451	429	396	394	380
	Handelssager	139	116	112	113	120
	Varemærkesager	125	133	114	113	111
	Patentsager	106	98	98	91	81
	Konkurrencesager	13	18	15	13	15
	Markedsføringssager	4	4	2	2	2
	Søsager	48	41	33	34	31
	Funktionærsager	16	19	22	28	20
Øvrige sager		93	115	104	55	154
	Andre civile	9	23	24	10	6
	Insolvensproceduresager	81	92	78	38	36
	Forbudssager	3	0	2	7	13
	Konkurskarantæne	0	0	0	0	99

Ydermere er der en stigning i brugen af dommere, idet andelen af sager med 3 juridiske dommere er steget, hvilket fremgår af tabel 2.7. Herudover har også den enkelte dommer i egne sager øget antallet af retsdage. Som følge heraf er antallet af retsdage fortsat omfattende, hvilket fremgår af tabel 2.4.b. Det skal bemærkes, at en 3-dommersag, berammet til 20 dage, blev afvist efter to hovedforhandlinger. Havde sagen fortsat de resterende 18 dage, ville det samlede antal retsdage være på 822 retsdage.

Tabel 2.4.b	2012	2013	2014
Antal retsdage	570	778	768

2.5. Gennemløbstider

Den gennemsnitlige gennemløbstid¹ for de civile sager Sø- og Handelsretten afsluttede i 2014 var 26,1 måneder for hovedforhandlede sager – og er således steget med over to måneder sammenlignet med 2013.

I nedenstående tabel 2.5.a er der sammenligningstal for 2010 og frem.

Tabel 2.5.a	2010	2011	2012	2013	2014
Gennemløbstid i måneder for hovedforhandlede sager	26,1	21,7	21,5	24,8	26,1

¹ Tiden fra retten modtager sagen, til sagen er sluttet ved dom eller forlig efter gennemført hovedforhandling. Sager, der hæves inden hovedforhandlingen, medregnes ikke i beregningen. Insolvensproceduresager er ikke medregnet.

Det samlede antal af civile sager i SØ- og Handelsretten er af en størrelse, hvor statistik med gennemsnitsberegning af gennemløbstid skal læses med et stort forbehold. Således kan udsving, der på papiret ser store ud, skyldes én enkelt sag med en meget lang sagsbehandlingstid, f.eks. på grund af forelæggelse for EU-domstolen eller langvarig syn og skøn. Konkrete eksempler på sagers langvarighed, som påvirker den gennemsnitlige gennemløbstid, er følgende:

Klaus Riskær-sagen (handelssag), som blev anlagt i 2006 og pådømt i 2013. I 2014 blev to handicapsager (funktionærsager) pådømt. Begge sager blev anlagt i 2006 og afventede EU-domstolens afgørelse. Sager under konkurrenceloven skal typisk også forelægges for EU-domstolen eller gøres til genstand for langvarigt syn og skøn. Sager under patentloven tager i gennemsnit typisk over tre år at behandle, og der udmeldes næsten altid syn og skøn i disse sager. SØ- og Handelsretten får typisk kun et par af den type sager om året. Pt. afventer retten EU-domstolens afgørelse i to sager anlagt i 2007.

Dykker man ned i de enkelte sagskategorier, springer gennemløbstiden for forbudssager i øjnene, idet gennemløbstiden i 2013 og 2014 kun er henholdsvis 4,7 måneder og 4,2 måneder. SØ- og Handelsretten har prioriteret en hurtig behandling af de ofte meget komplicerede forbudssager, hvilket påvirker gennemløbstiden på de andre sager.

Samlet set har ovennævnte eksempler kombineret med den stærke øgning af sager, hvor retten sættes med tre juridiske dommere (se tabel 2.7) og mængden af konkurskarantænesager, negativ indflydelse på gennemløbstiderne, og det er vanskeligt at se, hvordan gennemløbstiderne kan reduceres endsige opretholde et rimeligt niveau uden at forøge rettens ressourcer.

2.6. Ankesager

Med virkning pr. 1. februar 2014 blev ankereglerne ændret, således at domme afsagt fra denne dato og frem kan ankes til enten landsretten eller Højesteret. I 2014 hovedforhandlede SØ- og Handelsretten 113 civile sager. Af disse blev 33 anket til enten landsretten eller Højesteret, svarende til 29 %. Se tabel 2.6.a, som viser antal ankesager fra SØ- og Handelsretten til landsretten og Højesteret².

Tabel 2.6.a: Ankesager fra SØ- og Handelsretten til landsret eller Højesteret	2010	2011	2012	2013	2014
Antal hovedforhandlede sager	109	103	82	109	113
Samlet antal ankesager fra SØ- og Handelsretten*	42	41	29	30	33
i % af samlet antal ankesager	39 %	40 %	35 %	28 %	29 %
Antal sager anket til Højesteret fra SØ- og Handelsretten	42	41	29	30	11**
i % af antal hovedforhandlede sager	39 %	40 %	35 %	28 %	10 %
Antal sager anket til landsretten fra SØ- og Handelsretten					22
i % af antal hovedforhandlede sager					19 %

*Med virkning pr. 1. februar 2014 blev ankereglerne ændret, således at domme afsagt pr. 1. februar 2014 og frem kan ankes til enten landsretten eller Højesteret, jf. RPL § 368, stk. 4.

**Ved en ændring af retsplejeloven blev adgangen til at indbringe SØ- og Handelsrettens domme til Højesteret begrænset, idet anke til Højesteret nu kun kan ske med Højesterets tilladelse. Giver Højesteret ikke tilladelse, kan sagen indbringes for landsretten. Efter denne lovændrings ikrafttræden 1. februar 2015 modtog Højesteret 6 rettidige anmodninger om tilladelse til anke af en dom fra SØ- og Handelsretten. Højesteret gav tilladelse til anke af 3 af sagerne og afviste de øvrige 3.

² Fra en af SØ- og Handelsrettens civile sager ankes til landsretten eller Højesteret, og til landsretten eller Højesteret hovedforhandler sagen, går et betydeligt stykke tid. I den periode sker det ofte, at ankesagerne falder bort som følge af, at anken hæves, sagen forliges eller lignende. Se evt. Højesterets embedsregnskab på www.hoejesteret.dk.

I 2014 afgjorde Højesteret 26 sager, hvor Sø- og Handelsretten havde afsagt dom i 1. instans. I 7 af sagerne ændrede Højesteret afgørelsen, svarende til 27 % af sagerne. 73 % af ankesagerne fra Sø- og Handelsretten blev stadfæstede. Landsretten har siden i 2014 efter reglernes ikrafttrædelse behandlet én sag, som er stadfæstet. Se tabellerne 2.6.b og 2.6.c for fordelingen af stadfæstelse og ændringer i hhv. Højesteret og landsretten.

Tabel 2.6.b	Antal ankesager fra Sø- og Handelsretten hovedforhandlet i Højesteret	Udfald af afgjorte ankesager fra Sø- og Handelsretten			
		Stadfæstelse		Ændring	
2010*	31* (22)	9* (9)	29 %	22* (13)	71 %
2011	18	13	72 %	5	28 %
2012	33	18	55 %	15	45 %
2013	20	11	55 %	9	45 %
2014**	26	19	73 %	7	27 %
Gennemsnit	26* (24)	14* (14)	54 %* (54 %)	12* (10)	46 %* (42 %)

Tabel 2.6.c	Antal ankesager fra Sø- og Handelsretten hovedforhandlet i Landsretten	Udfald af afgjorte ankesager fra Sø- og Handelsretten			
		Stadfæstelse		Ændring	
2014**	1	1	100 %	0	0 %
Gennemsnit	1	1	100 %	0	0 %

*I 2010 afgjorde Højesteret 10 ankesager fra Sø- og Handelsretten under ét, idet 10 helt identiske sager vedr. medarbejderaktier blev sambehandlet. Betragtes disse i stedet som én sag, fås det i parentes angivne antal sager.

**Med virkning pr. 1. februar 2014 blev anke reglerne ændret, således at domme afsagt pr. 1. februar 2014 og frem kan ankes til enten landsretten eller Højesteret, jf. RPL § 368, stk. 4.

Ser man på det samlede billede for hele perioden ses det, at lidt under hver tredje hovedforhandlede sag i Sø- og Handelsretten i gennemsnit ender med at medføre en anke til Højesteret³ og landsretten. Det er Sø- og Handelsrettens vurdering, at såvel ankefrekvensen som omgørelsesprocenten ligger på et forventeligt niveau. Sø- og Handelsretten behandler således en række sager, hvor anke til Højesteret og landsretten, som følge af sagens store betydning for parterne, må betragtes som sandsynlig uanset udfaldet af sagen. Det gør sig særligt gældende for de principielle sager, hvor retstilstanden ofte kan være så usikker eller utidssvarende, at den tabende part i 1. instans kan have et begrundet håb om, at behandling i Højesteret eller landsretten vil føre til en så principiel fastlæggelse (eller ændring) af retstilstanden, som ikke vil kunne ske andre steder. Dette ændrer naturligvis ikke på, at det altid vil være rettens ambition at reducere parternes ønske om yderligere prøvelse. I den forbindelse arbejder retten til stadighed på at levere den bedst mulige kvalitet, blandt andet gennem fokus på behandling af sager med tre juridiske dommere og/eller fire sagkyndige dommere⁴.

³ Højesterets embedsregnskab for 2012 bemærker, at Højesterets interne bedømmelse af de civile sager, som Højesteret har afgjort siden 2011, viser, at ca. 2/3 af de afgjorte sager, som er anket fra Sø- og Handelsretten, vurderes at være uegnet til behandling i Højesteret. Holdes det gennemsnitlige årlige antal realitetsbehandlede ankesager fra Sø- og Handelsretten op mod antallet af anker ses det, at kun lidt over halvdelen af alle anker fra Sø- og Handelsretten fører til en hovedforhandling i Højesteret.

⁴ Se i øvrigt afsnit 2.7 om sager behandlet med tre juridiske dommere

2.7. Særligt om sager med tre juridiske dommere

Sø- og Handelsretten har siden 2010 haft fokus på at sikre passende anvendelse af tre juridiske dommere under hensyntagen til retsplejelovens § 12, stk. 3. For at kunne analysere effekterne heraf, har embedet siden 2011 udarbejdet statistik vedrørende sager med tre juridiske dommere.

I 2014 afsluttede retten 30 sager, hvor der var truffet beslutning om behandling med tre juridiske dommere. 27 af sagerne blev afsluttet efter gennemført hovedforhandling, og der blev i alle disse sager afsagt dom. Se tabel 2.7.

Ser man på antallet af verserende sager med tre juridiske dommere, er der i modsætning til de foregående år et markant fald fra 2013 til 2014, hvilket skal ses i forhold til det markant store antal afsluttede sager. Antallet af sager med tre juridiske dommere, som er hovedforhandlet det enkelte år, er selvsagt afhængig af tilgangen af sager egnet til 3-dommer behandling i tidligere år. Stort set alle henviste funktionærsager behandles under medvirken af tre juridiske dommere. Det samme gælder for konkurrencesager og sager, hvor Forbrugerombudsmanden er part. Udsving i tilgangen af disse sagskategorier vil med en vis forsinkelse slå igennem i antallet af verserende og afgjorte 3-dommersager.

Tabel 2.7: Sager med tre juridiske dommere	2011	2012	2013	2014
Samlet antal afsluttede sager	6	15	14	30

Hovedforhandlede sager i alt	5	8	10	27
Forligt/hævet efter hovedforhandling	0	0	2	0
i % af antal hovedforhandlede sager	0 %	0 %	20 %	0 %
På dømt	5	8	8	27
i % af antal hovedforhandlede sager	100 %	100 %	80 %	100 %

Antal sager afsluttet uden hovedforhandling	1	7	4	3
i % af samlet antal afsluttede sager	17 %	47 %	29 %	10 %

Antal verserende sager ved årets afslutning	14	33	48	29
--	----	----	----	-----------

På baggrund af tallene kan man umiddelbart tyde visse tendenser:

Andelen af sager, der sluttet uden hovedforhandling, er mindre end for de sager, hvor behandling med tre juridiske dommere ikke skønnes nødvendig. Dette er helt forventeligt, da beslutning om behandling med tre juridiske dommere ofte vil ske på et tidspunkt, hvor det med en vis sikkerhed kan forudsiges, om sagen vil blive sluttet uden hovedforhandling.

Andelen af sager, der forliges eller hævnes efter gennemført hovedforhandling, er markant mindre end de sager, hvor behandling med tre juridiske dommere ikke skønnes nødvendig. På baggrund af kriterierne for at træffe beslutning om behandling med tre juridiske dommere, er det ikke overraskende, at parterne i sager behandlet med tre juridiske dommere vil være tilbøjelige til at ønske sagen afgjort ved dom i større grad end generelt.

Intentionen med at beslutte behandling med tre juridiske dommere og eventuelt udvide fra to til fire sagkyndige dommere, er at sikre en så kvalificeret afgørelse som overhovedet muligt i 1. instans. Imidlertid vil sager, hvor der træffes beslutning om behandling med tre juridiske dommere, typisk være sager, hvor anke til Højesteret eller landsretten må betragtes som sandsynlig uanset udfaldet af sagen, idet der ofte vil være tale om sager med meget

stor betydning for parterne. Tre dommere anvendes endvidere i overensstemmelse med retsplejelovens § 12, stk. 3, i sager, som *"frebyder særlig omfattende eller vanskelige retlige eller bevismæssige spørgsmål"*, hvilket forekommer hyppigt i den type sager, der føres ved Sø- og Handelsretten. Endvidere vil det ofte være sager, hvor retstilstanden er så usikker eller utidssvarende, at den tabende part i 1. instans kan have et begrundet håb om, at behandling i Højesteret eller landsretten vil føre til en så principiel fastlæggelse (eller ændring) af retstilstanden, som ikke vil kunne ske andre steder end i rigets øverste domstol. Det er derfor næppe sandsynligt, at ankefrekvensen vil blive lavere end generelt.

3. Insolvensskiftesager

3.1. Rettens kompetence

3.1.1. Saglig kompetence

Sø- og Handelsrettens saglige kompetence fremgår af konkurslovens § 4 og af selskabslovens § 225. Rettens insolvensskiftesager fordeler sig som følge heraf på følgende sagsområder:

- Konkursager
- Rekonstruktionssager
- Gældssaneringsager
- Tvangsopløsningsager
- Konkurskarantænesager

3.1.2. Stedlig kompetence

Sø- og Handelsrettens stedlige kompetence fremgår af retsplejelovens § 15, stk. 4. Det følger heraf, at retten behandler insolvensskiftesager i de områder, der er henlagt under Københavns Byret, retten på Frederiksberg og retterne i Glostrup og Lyngby.

Antallet af insolvensskiftesager i Sø- og Handelsrettens områder udgør en tredjedel af alle insolvensskiftesager i landet.

3.2. Sagstilgang

Sø- og Handelsretten modtog i 2013 i alt 4.478 insolvensskiftesager, hvilket er et fald på 24 %. De faldende antal modtagne sager fordeler sig primært på modtagne konkursbegæringer og tvangsopløsninger. Sagstilgangen er specificeret i nedenstående tabel 3.2., hvor der også er sammenligningstal fra 2010 og frem⁵.

---

⁵ Bemærk, at de historiske tal vedr. samlet antal modtagne sager i 2009-2010 i tabellen afviger en smule fra de tal, der har været offentliggjort i tidligere års embedsregnskaber. Dette skyldes, at konkurs- og likvidationsproceduresager tidligere har været medregnet. Idet disse medregnes som civile sager, jf. afsnit 2.2, medregnes de ikke længere her. Opgørelsen af antal samlede nye sager er fra 2013 ændret i forhold til de foregående års embedsregnskaber, idet der nu også er medregnet tvister under andre sager.

Tabel 3.2: Modtagne sager	2010	2011	2012	2013	2014
Insolvensskiftesager i alt	7.050	5.938	5.981	5.917	4.478
Konkursbegæringer	3.456	2.778	2.845	2.859	2.054
<i>heraf afsagte konkursdekreter</i>	2.533	1.991	2.204	2.235	1.639
<i>heraf afvist eller tilbagekaldt m.v.</i>	923	787	641	624	415
Rekonstruktionsbehandling (fra 1. april 2011)		60	59	29	24
Betalingsstandsning (indtil 1. april 2011)	117	14			
Tvangsakkord (indtil 1. april 2011)	14	5			
Tvangsopløsning af selskaber	2.563	2.283	2.272	2.204	1.669
Gældssaneringsansøgninger	762	699	740	778	658
<i>heraf indledte gældssaneringsager</i>	190	238	201	282	227
<i>heraf nægtet indledt eller tilbagekaldt m.v.</i>	572	461	539	496	431
Andre sager (afhøringer, tvister)	138	99	65	47	73

Konkursbegæringer

Der er et fald på 28 % i antallet af modtagne konkursbegæringer. Det gennemsnitlige fald på landsplan er på 20 %, Sø- og Handelsretten medregnet. En forklaring på denne forskel er formentlig, at opsvinget kommer først i hovedstadsområdet.

Der er desuden et bemærkelsesværdigt fald i antallet af konkursbegæringer indgivet af SKAT. I 2012 modtog Sø- og Handelsretten således 252 konkursbegæringer fra SKAT, i 2014 kun 20. Knap en tredjedel (29 %) af det samlede fald i antallet af modtagne konkursbegæringer i 2014 skyldes således færre konkursbegæringer indgivet af SKAT.

En anden væsentlig årsag til faldet i antallet af konkursbegæringer er det markante fald i antallet af tvangsopløsningssager. Konkursbegæringer indgivet af likvidator behandles som altovervejende hovedregel på skriftligt grundlag og er således mindre ressourcekrævende end almindelige konkursbegæringer.

Tvangsopløsning af selskaber

Der er et meget stort fald i antallet af modtagne tvangsopløsningssager i 2014 i forhold til 2013: 24 % fald i Sø- og Handelsretten i forhold til 2013, 20 % på landsplan. Sø- og Handelsrettens andel af det samlede antal tvangsopløsningssager ligger i øvrigt meget konstant omkring 35 % fra 2012 til 2014.

En årsag til faldet findes meget muligt i det forhold, at det efter en lovændring i 2013 med virkning pr. 1. januar 2014 ikke længere er muligt at registrere selskaber med begrænset ansvar (S.M.B.A.). Der har modsat tidligere år været ret få S.M.B.A.'er til tvangsopløsning i 2014.

Ved samme lovændring blev det muligt at registrere iværksætterselskaber (IVS) med meget begrænset kapital og Erhvervsstyrelsen har oplyst, at der medio september 2014 var registreret ca. 4.100 IVS'er i Danmark, heraf en tredjedel med den lavest mulige startkapital på én krone. Der er for tidligt at vurdere, om der vil vise sig at være en større andel af disse selskaber, som ender med at gå til tvangsopløsning.

Gældssaneringsager

Sø- og Handelsretten bruger en del ressourcer på de indledende sagsskridt i gældssaneringsagerne. Sagerne screenes, og såfremt betingelserne skønnes opfyldt, ringes ansøger op, vejledes telefonisk og får mulighed for at tilbagekalde ansøgningen. Derved spares mødetid både for ansøger og for retten, idet disse telefonsamtaler meget

ofte foretages i ydertimerne udenfor den almindelige berammelsestid, hvor det erfaringsmæssigt også ofte er lettere at træffe ansøgere telefonisk.

3.3. Afsluttede sager

Sø- og Handelsretten afsluttede i 2014 i alt 5.251 insolvensskiftesager, hvilket er et fald i forhold til 2013 på 19 %. Antallet af verserende sager (lageret) er nedbragt med 8 % i 2013 og 20 % i 2014. De afsluttede sager er specificeret i nedenstående tabel 3.3., hvor der også er sammenligningstal for 2010 og frem⁶. Antallet af afsluttede konkurssager er faldet med 12 %, tvangsopløsningssagerne med 30 % og gældssaneringsagerne med 8 %.

Tabel 3.3: Afsluttede sager	2010	2011	2012	2013	2014
Insolvensskiftesager i alt	5.736	5.825	6.297	6.453	5.251
Konkursbegæringer	1.772	2.743	3.107	3.103	2.742
<i>heraf afsagte konkursdekreter</i>	<i>1.376</i>	<i>1.748</i>	<i>1.893</i>	<i>1.996</i>	<i>1.868</i>
Rekonstruktionsbehandling (fra 1. marts 2011)		15	81	37	21
Betalingsstandsning (indtil 1. marts 2011)	156	40			
Tvangsakkord (indtil 1. marts 2011)	15	7			
Tvangsopløsning af selskaber	2.936	2.240	2.289	2.478	1.737
<i>heraf sluttet pga. manglende midler (KL §143 analogt)</i>	<i>714</i>	<i>490</i>	<i>373</i>	<i>316</i>	<i>165</i>
Gældssaneringsansøgninger	759	691	744	743	681
<i>heraf gældssanering taget til følge</i>	<i>106</i>	<i>142</i>	<i>108</i>	<i>164</i>	<i>135</i>
Andre sager (afhøringer, tvister)	98	89	76	92	70

3.4. Verserende sager

Sø- og Handelsretten havde ved udgangen af 2014 i alt 2.704 verserende konkurssager, hvilket er et fald på 20 % i forhold til 2013. De verserende konkurssager fremgår af nedenstående tabel 3.4.a, hvor der også er sammenligningstal fra 2010 og frem.

Tabel 3.4	2010	2011	2012	2013	2014
Verserende konkurssager	3.927	4.097	3.695	3.388	2.704

3.5. Gennemløbstider

Sø- og Handelsrettens gennemsnitlig gennemløbstid er steget en smule på alle tre sagstyper fra 2013 til 2014. Se tabel 3.5.

⁶ Bemærk, at de historiske tal vedr. samlet antal afsluttede sager i 2010 i tabellen afviger en smule fra de tal, der har været offentliggjort i tidligere års embedsregnskaber. Dette skyldes, at konkurs- og likvidationsproceduresager tidligere har været medregnet. Idet disse medregnes som civile sager, jf. afsnit 2.2, medregnes de ikke længere her. Opgørelsen af antal samlede nye sager er fra 2013 ændret i forhold til de foregående års embedsregnskaber, idet der nu også er medregnet tvister under andre sager.

Årsværksforbrugt (se tabel 5.2) afspejler, at konkurskarantænesagerne behandles i de indledende stadier af skifteretten og herefter overgår til retsafdelingen. Også fordringsprøvelsessagerne behandles i begge afdelinger. Dette har medført en omlægning af ressourcerne mellem skifte- og retsafdelingerne og dermed en negativ påvirkning af gennemløbstiden i skifterettens almindelige sager.

Tabel 3.5: Gennemsnitlig gennemløbstid i måneder	2013	2014
Konkurssager	15,7	15,9
Tvangsopløsningssager	3,7	3,9
Gældssaneringsager	4,6	4,8

Det var først muligt at måle sagsbehandlingstiden for insolvenssager fra 2013.

Konkurssager

Gennemløbstiden er påvirket af, at der nu både sluttet nogle af de større og tunge boer, og af at det i det hele taget er boerne fra de store årgange 2010 og 2011, som nu er afslutningsmodne.

Tvangsopløsningssager

Gennemløbstiden for tvangsopløsningssager i Sø- og Handelsretten er længere end gennemsnittet på landsplan. Dette skyldes formentlig især, at der i Sø- og Handelsretten bl.a. under henvisning til reglerne om konkurskarantæne udmeldes likvidator i væsentligt flere sager end ved andre retter, hvor der sker tvangsopløsning uden egentlig bobehandling, efter en analogi af konkurslovens § 143.

Sø- og Handelsrettens praksis er i overensstemmelse med det synspunkt, der er kommet til udtryk i Konkursrådets betænkning om konkurskarantæne. Det bemærkes, at der ikke indledes konkurskarantæne, såfremt et selskab opløses, efter en analogi i konkurslovens § 143.

Nogle få afsluttede likvidationssager har haft en meget lang gennemløbstid, hvilket betyder at den beregnede gennemløbstid ikke er retvisende for hovedparten af sagerne. Måles gennemløbstiden på 95 % af sagerne, således at de ældste og atypiske 5 % af sagerne er trukket ud af beregningen, er gennemløbstiden således kun 2,6 måneder.

Gældssaneringsager

I Sø- og Handelsretten er der en lavere procentdel af de modtagne gældssaneringsager, som ender med kendelse om gældssanering, end det er tilfælde på landsplan. Dette bevirker dog ikke nødvendigvis en lavere gennemløbstid, da der dels foregår en intensiv screening af sagerne, jf. under modtagne sager, og endvidere er en del sager, hvor der i stedet for møde med fremlæggelse af gældssaneringsforslag afholdes et såkaldt § 212-møde, da skifterettens medhjælper har konstateret, at betingelserne for gældssanering ikke er opfyldt, og hvor gennemløbstiden derfor ikke afviger fra en sag, hvor gældssaneringen går igennem.

Skifteretten har i 2014/2015 gennemført et leanprojekt med bedste praksiskonsulenter med henblik på at optimere sagsgangene.

4. Aktiviteter

Sø- og Handelsretten er en domstol med en stor berøringsflade. Således holder rettens dommere sig løbende orienterede indenfor rettens specialområder. Det være sig i form af møder i foreninger, som beskæftiger sig med rettens specialområder og i form af efteruddannelse i udlandet.

Desuden er rettens præsident formand for Judges Forum i IBA (International Bar Association), ansvarlig for dommerseminarer på IBAs årsmøder og deltager i den danske delegation for EJTN (European Judicial Training Network). Dommer Torben Kuld Hansen er medlem af Konkursrådet og vicepræsident Mette Christensen, som fratrådte på grund af pensionering med udgangen af 2014, var formand for Sølovsudvalget.

Med henblik på til stadighed at holde sig ajour deltager alle rettens dommere i kurser og konferencer i udlandet arrangeret af OHIM, EPO, UNCITRAL, Foreningen af Europæisk Konkurrenceretsdommere, Nordisk Søretsseminar og lignende. Herudover forventes rettens dommere at deltage i møder arrangeret af nationale foreninger, Konkurrencerets-, Sørets-, Europatretsforeningen m.v. for at sikre kompetenceudvikling og fælles erfaringsgrundlag med rettens brugere.

Sø- og Handelsretten har – i forhold til sin størrelse – et stort tidsforbrug på deltagelse i faglige aktiviteter i form af undervisning på interne domstolskurser og deltagelse i en række udvalgsarbejder og arbejdsgrupper, såsom HR-udvalget, Ledelsesforum, Kommunikationsnetværket, Insolvensrettens dag, IP-rettens dag, Advisory board – Unified European Patent Court, INSOL, Digital statstidende, e-mail håndtering, JFS, m.fl.

5. Personale og organisation

5.1. Organisation

Sø- og Handelsretten er organiseret i tre afdelinger:

- Retsafdelingen
- Skifteafdelingen
- Administrations- og serviceafdelingen

Retten's organisationsdiagram kan ses på nedenstående link:

<http://www.shret.dk/>

5.2. Personale

Sø- og Handelsretten havde i 2014 omkring 40 fastansatte medarbejdere samt et varierende antal timelønnede (primært jurastuderende) og medarbejdere i beskæftigelsesordninger. Retten's samlede årsværksforbrug faldt i 2014 med 0,46 årsværk i forhold til 2013. Dette er et udtryk for, at retten til stadighed har fokus på at tilpasse ressourceforbrug til arbejdsopgaver og reducere lønomkostninger, når der er mulighed herfor, uden at kvalitet og produktivitet lider skade.

Retten's årsværksforbrug fordelt på afdelinger og personalegrupper fremgår af nedenstående tabel 5.2., hvor der også er sammenligningstal for 2010-2013.

Årsværksforbruget afspejler, at konkurskarantænesagerne behandles i de indledende stadier af skifteretten og herefter overgår til civilretten – også fordringsprøvelsessagerne behandles i begge afdelinger. Dette har medført en omlægning af ressourcerne mellem skifteafdelingen og retsafdelingen, og dermed påvirkes skifterettens almindelige sagers gennemløbstid negativt (se tabel 3.5.).

Tabel 5.2. Årsværksforbrug	2010	2011	2012	2013	2014
Retten's samlede årsværksforbrug	42,24	42,50	41,14	40,37	39,91
Civile sager: Årsværksforbrug	12,36	13,32	12,29	13,43	14,18
I % af samlet årsværksforbrug	29,2 %	31,3 %	29,9 %	33,3 %	35,6 %
Skiftesager: Årsværksforbrug	20,47	20,78	21,68	20,1	18,69
I % af samlet årsværksforbrug	48,5 %	48,9 %	52,7 %	49,8 %	46,8 %
Ledelse og administration: Årsværksforbrug	9,27	8,30	7,13	6,84	7,04
I % af samlet årsværksforbrug	22,0 %	19,5 %	17,3 %	16,9 %	17,6 %
Hjælpefunktioner: Årsværksforbrug	0,10	0,10	0,04	0,00	0,00
I % af samlet årsværksforbrug	0,2 %	0,2 %	0,1 %	0,0 %	0,0 %